

Research Paper

Effect of Synbiotics on Lipid Profile and Serum Levels of Gonadotropins, Insulin and Glucose in Rats with Polycystic Ovary Syndrome Induced by Lipopolysaccharide

Mojtaba Hedayati Ch¹ , *Mahmood Abedinzade^{2,4} , Zahra Bostani khalesi³ , Behrooz Khakpour Taleghani⁴ , Seiyedeh Narjes Naseran⁵ , Tahere Pourmirzaee²

1. Department of Microbiology, School of Medicine, Guilan University of Medical Sciences, Rasht, Iran.
2. Medical Biotechnology Research Center, School of Paramedicine, Guilan University of Medical Sciences, Rasht, Iran.
3. Department of Midwifery, School of Nursing and Midwifery, Guilan University of Medical Sciences, Rasht, Iran.
4. Department of Physiology, School of Medicine, Guilan University of Medical Sciences, Rasht, Iran.
5. Department of Biology, School of Medicine, Kazerun Branch, Islamic Azad University, Kazerun, Iran.

Citation Hedayati M, Abedinzade M, Bostani khalesi Z, Khakpour Taleghani B, Naseran SN, Pourmirzaee T. Effect of Synbiotics on Lipid Profile and Serum Levels of Gonadotropins, Insulin and Glucose in Rats with Polycystic Ovary Syndrome Induced by Lipopolysaccharide. *Journal of Guilan University of Medical Sciences*. 2022; 31(1):50-61. <https://doi.org/10.32598/JGUMS.31.1.1737.1>

<https://doi.org/10.32598/JGUMS.31.1.1737.1>

ABSTRACT

Received: 13 Jun 2021

Accepted: 25 Jan 2022

Available Online: 01 Apr 2022

Background In women of childbearing age, Polycystic Ovary Syndrome (PCOS) is a common endocrine disorder. The cause of PCOS is still unknown and several factors may be involved.

Objective This study aims to evaluate the effect of synbiotics on serum parameters such as Follicle-Stimulating Hormone (FSH), Luteinizing Hormone (LH), triglyceride, cholesterol, glucose, and insulin in rats with PCOS.

Methods In this study, 40 adult female Wistar rats weighing approximately 180-200 g were randomly divided into five groups of control, PCOS, PCOS+LPS, PCOS+Synbiotic, PCOS+LPS+Synbiotic. To induce PCOS, rats were treated with Lipopolysaccharide (LPS) for 21 days. At the end, serum levels of LH, FSH, and insulin were measured by the ELISA method, and blood glucose, cholesterol, and triglyceride levels were measured by the enzymatic method. The results were analyzed in SPSS v. 22 software using one-way ANOVA and Tukey's Post Hoc test.

Results The levels of triglycerides, cholesterol, insulin, glucose, FSH, and LH in the PCOS and PCOS+LPS groups were significantly higher compared to the control group ($P<0.05$). Treatment with synbiotics in the intervention groups caused a significant reduction in all variables ($P<0.05$).

Conclusion Synbiotics have beneficial effects on the improvement of lipid profile, gonadotropins, insulin, and glucose levels in PCOS rats induced by LPS.

Keywords:

Polycystic ovary syndrome, Synbiotics, Lipopolysaccharide

Extended Abstract

Introduction

Polycystic ovary syndrome (PCOS) with a prevalence of 10-15%, is a complex endocrine disorder associated with dyslipidemia [1-2]. For the treatment of PCOS, different

methods such as lifestyle modification, medication, and surgery are used [3]. The most common method is the medication therapy but due to the many side effects of drugs, it is very important to find alternative methods.

Intestinal microbes (microbiome) protect against pathogens, regulate host metabolism and immunity, and modulate intestinal barrier integrity [4, 5]. Evidence suggests a possible role for the intestinal microbiome in the patho-

* Corresponding Author:

Mahmood Abedinzade

Address: Department of Physiology, School of Medicine, Guilan University of Medical Sciences, Rasht, Iran.

Tel: +98 (13) 42565058

E-Mail: mahmood.abedinzade@gmail.com

genesis of PCOS [6]. Tremellen et al. proposed the theory of Dysbiosis of Gut Microbiota (DOGMA). According to this theory, a disrupted balance of intestinal microbes, due to the production of toxic products by these microbes, can lead to an inflammatory response by the host immune system and impair the function of insulin receptors (creating insulin resistance). The resulting hyperinsulinemia interferes with follicular growth and maturation and stimulates the production of androgens by ovarian monocytes. Thus, it causes all three classic features related to PCOS (irregular menstrual cycles, androgen excess, and polycystic ovaries) [7]. On the other hand, a high-sugar, high-fat, and low-fiber dietary regime as well as obesity increase the permeability of intestinal mucosa [8]. In case of intestinal damage which occurs in PCOS patients, Lipopolysaccharide (LPS) enters the bloodstream whose inflammatory effects play a key role in exacerbating the symptoms of PCOS [9].

Previous studies have shown the beneficial role of probiotics in various diseases such as gastrointestinal diseases and diabetes. Considering the effects of probiotic supplements on some metabolic disorders such as insulin resistance and inflammation, and the relationship of these disorders with PCOS, it seems that probiotics or synbiotics have favorable effects on PCOS [10,11]. This study aims to investigate the effect of synbiotics on serum parameters including Follicle-Stimulating Hormone (FSH), Luteinizing Hormone (LH), triglyceride, cholesterol (CL), glucose, and insulin in LPS-treated rats with PCOS.

Methods

In this experimental study, 40 adult female Wistar rats weighing 180-200 g were prepared from the Pasteur Institute of Iran and were kept at a temperature of 22 °C and in a 12-12 h light cycle. All had free access to water and food. For

PCOS induction in animals, an aromatase inhibitor, namely letrozole (Iran Hormone Company, Iran) was used [12]. All rats in the estrous cycle were given 1 mg/kg of letrozole orally for 21 days. After daily administration, the vaginal smear test was conducted until the changes and irregularity happened in the estrous cycle and reached the stage of persistent vaginal cornification.

The rats were randomly divided into five groups of control (n=8, not received any treatment), PCOS (n=8, received 1 mg/kg of letrozole for 21 days by gavage), PCOS + LPS (n=8, received 3 mg/kg of LPS intraperitoneally prepared from SIGMA-Aldrich Company, Germany), PCOS + Synbiotic (n=8, received 20 CFU/ml of synbiotic supplement by gavage or by mixing in a drinking water prepared from Zist Takhmir Company, Iran), and PCOS+LPS+Synbiotic (n=8, received 3 mg/kg of LPS intraperitoneally plus synbiotic supplement).

One day after receiving the last dose of the extracts (22nd day), the animals were anesthetized with 100/20 mg/kg of Ketamine/Xylazine [13]. After cutting their chest, 5 mL blood was collected from the ventricle with a 5-mm syringe. To show the effectiveness of the treatments, the serum levels of endocrine variables related to inflammation and PCOS were measured by ELISA kits and finally the data were evaluated using statistical tests (one-way ANOVA followed by Tukey's post-hoc test) in SPSS v.22 software (IBM, USA). Kolmogorov-Smirnov test or Shapiro-Wilk test was used for evaluating the normality of data distribution. Data were described as Mean±SEM, and a P<0.05 was considered as the statistically significance level.

Results

As shown in Table 1, letrozole increased serum levels of triglycerides (TG), cholesterol, insulin, FSH, LH, and glu-

Table 1. Mean plasma levels of TG, CL, insulin, glucose, FSH, and LH in rats

Group	Mean±SD					
	TG (ng.dL)	CL (mg.dL)	Insulin (ng.mL)	Glucose (mmol/L)	FSH (ng.mL)	LH (ng.mL)
Control	80±19	120±17	0.5±0.3	5.5±0.5	6±0.8	0.2±0.01
PCOS	140±17*	200±18	2±0.4*	8.2±0.4*	13±0.75*	0.48±0.015*
PCOS+LPS	190±21*	300±21	3±0.5*	9±0.5*	15.1±0.7*	0.6±0.011*
PCOS+Synbiotic	120±18#	185± 19	1.2±0.4#	7±0.4#	9.1±0.6#	0.4±0.016#
PCOS+LPS+Synbiotic	160±16#	210±22	1.5±0.45#	7.2±0.3#	10.2±0.7#	0.43±0.015#

*P<0.05; # Significant compared to the PCOS group (P<0.05)

cose in PCOS rats compared to the control group (healthy rats) which was statistically significant ($P<0.05$). Triglyceride, cholesterol, insulin, glucose, FSH, and LH levels in the PCOS and PCOS+LPS groups were increased significantly compared to the healthy group ($P<0.05$). Treatment with synbiotics in both intervention groups caused a significant reduction in triglyceride, cholesterol, insulin, glucose, FSH, and LH levels.

Discussion

Analysis of serum markers in the present study showed a significant increase in triglyceride, cholesterol, FSH, LH, insulin, and glucose levels after PCOS induction by letrozole [14]. LPS, produced by the intestinal flora, are vital molecules in causing inflammatory and microbial diseases and have an endotoxin effect. LPS enters the bloodstream, binds to the LPS-binding protein (LBP), and CD14 toll-like receptor complex (TRL-4) on the surface of innate immune cells, activating the signaling pathway. This activity of the immune system interferes with the function of the insulin receptor, leading to increase in the serum level of insulin [15]. At the same time, the presence of a permeable gut increases TNF- α and IL-6, which is mediated by the activation of endotoxin-induced macrophages [16]. In PCOS patients, the expression of TNF- α and IL-6 is increased, which is related to insulin resistance [7-17]. Insulin resistance and chronic inflammation are closely related to each other; when the function of the intestinal barrier is disrupted, the endotoxin enters the bloodstream to cause chronic inflammation of the ovaries and insulin resistance, which enhances the occurrence and progression of PCOS [18].

Rashad et al. found that probiotic supplementation (L delbrueckii and L fermentum) for 12 weeks significantly reduced the fasting plasma glucose level and improved the lipid profile [19]. Ghanei et al. reported that probiotic supplementation for 12 weeks balanced inflammation in women with PCOS [20]. One study showed that consuming synbiotic pomegranate juice for 8 weeks in women with PCOS increased insulin sensitivity [21]. Nasri et al. and Samimi et al. showed that synbiotic supplementation (L acidophilus, L casei, B bifidum + inulin) for 12 weeks decreased serum insulin levels in women with PCOS [22, 23]. Synbiotic supplementation has beneficial effects in reducing the symptoms of PCOS including lipid profile, gonadotropins, insulin and glucose.

Ethical Considerations

Compliance with ethical guidelines

This study was approved by the Ethics Committee of [Guilan University of Medical Sciences](#) (Ethics Code: IR.GUMS.REC.1396.239).

Funding

This work was funded by [Guilan University of Medical Sciences](#) (Grant number: 96062508).

Authors' contributions

Conceptualization and design, data curation, data analysis, data interpretation, review, funding acquisition, and supervision: Mojtaba Hedayati Ch; Conceptualization and design, data curation, data analysis, data interpretation, review, funding acquisition, drafting, supervision, and statistical analysis: Mahmood Abedinzade; Conceptualization and design, data curation, data analysis, data interpretation, review, supervision, statistical analysis: Zahra Boštani Khalesi; Conceptualization and design, data curation, data analysis, data interpretation, review, and supervision: Behrooz Khakpour Taleghani; Investigation, drafting, and review: Seiyedeh Narjes Naseran, Tahere Pourmirzaee.

Conflicts of interest

The authors declared no conflict of interest.

Acknowledgements

The authors would like to thank the Vice-Chancellor for Research and Technology of [Guilan University of Medical Sciences](#) for financial support.

مقاله پژوهشی

ارزیابی اثر درمانی سین بیوتیکی بر سطح سرمی پروفایل لیپیدی، گنادوتروپین‌ها، انسولین و گلوکز در موش‌های صحرایی مبتلا به سندروم تخمداران پلی کیستیک تیمارشده با لیپوبالی ساکارید

مجتبی هدایتی چکوسری^۱، محمود عابدین‌زاده^۲، زهرا بستانی خالصی^۳، بهروز خاکپور طالقانی^۴، سیده ترجس ناصران^۵، طاهره پورمیرزا^۶

۱. مرکز تحقیقات سلولی و مولکولی، گروه میکروبیولوژی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی گیلان، رشت، ایران.

۲. مرکز تحقیقات زیست فناوری پزشکی، دانشکده پرایپزشکی، دانشگاه علوم پزشکی گیلان، رشت، ایران.

۳. گروه مامایی، دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی گیلان، رشت، ایران.

۴. گروه فیزیولوژی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی گیلان، رشت، ایران.

۵. گروه بیولوژی، دانشکده پزشکی، دانشگاه آزاد اسلامی کازرون، کازرون، ایران.

جیکید

تاریخ دریافت: ۲۲ خرداد ۱۴۰۰

تاریخ پذیرش: ۵ بهمن ۱۴۰۰

تاریخ انتشار: ۱۲ فروردین ۱۴۰۱

بهنه در زنان در سن باروری، یک اختلال اندوکرینی شایع سندروم تخمداران پلی کیستیک است. علت سندروم تخمداران پلی کیستیک هنوز ناشناخته است و ممکن است چندین فاکتور در آن نقش داشته باشد.

هدف در مطالعه حاضر تأثیر نسل جدید داروهای بروبیوتیک، یعنی سین بیوتیک‌ها بر پارامترهای سرمی از جمله هورمون محرك فولیکولی، هورمون لوئیزینی، تری گلیسرید، کلسترول، گلوکز و انسولین در رت‌های مدل سندروم تخمداران پلی کیستیک تیمارشده با لیپوبالی ساکارید بررسی شد.

روشهای در این مطالعه ۴۰ سرموش صحرایی ماده بالغ نژاد ویستار با وزن تقریبی ۱۸۰-۲۰۰ گرم به طور تصادفی به چند گروه سالم، سندروم تخمداران پلی کیستیک، لیپوبالی ساکارید، سین بیوتیک، لیپوبالی ساکارید+سین بیوتیک تقسیم شدند. جهت الایاف سندروم تخمداران پلی کیستیک، رت‌های در مدت ۲۱ روز تحت تیمار لتروزول قرار گرفتند. در پایان دوره سطوح سرمی هورمون‌های محرك فولیکول، لوئیزینه کننده و انسولین به کمک روش الایزا و میزان قند خون، کلسترول و تری گلیسرید با استفاده از روش آنژیمی مورد سنجش قرار گرفت. نتایج با استفاده از نرم‌افزار SPSS نسخه ۲۲ و آزمون آماری واریانس و تست تعقیبی توکی آنالیز شدند.

یافته‌ها سطح تری گلیسرید، کلسترول، انسولین، گلوکز، هورمون محرك فولیکول و هورمون لوئیزینه کننده در گروه سندروم تخمداران پلی کیستیک و سندروم تخمداران پلی کیستیک+لیپوبالی ساکارید به طور معنی داری در مقایسه با گروه سالم افزایش یافت ($P < 0.05$). تیمار با استفاده از سین بیوتیک در گروه‌های مداخله سبب کاهش معنی دار کلیه متغیرها شد ($P < 0.05$).

نتیجه‌گیری سین بیوتیک اثرات مفیدی بر بهبود پروفایل لیپیدی، گنادوتروپین‌ها، انسولین و گلوکز در مدل سندروم تخمداران پلی کیستیک ایجادشده در حیوان آزمایشگاهی در حیوانات تحت بررسی نشان داده است.

کلیدواژه‌ها:

سندروم تخمداران

پلی کیستیک، سین

بیوتیک، لیپوبالی

ساکارید

استین و لونتال فرم کلاسیک سندروم تخمداران پلی کیستیک را توصیف کردند و ارتباط بین تخمداران پلی کیستیک و عدم قاعدگی (آمنوره)، پرمومی و چاقی را توضیح دادند. این سندروم به مدت چند دهه تحت عنوان سندروم لوتئال-اشتاین شناخته می‌شد [۱]. از جمله ویژگی‌های بیوشیمیایی و بالینی این سندروم، میزان

مقدمه

سندروم تخمداران پلی کیستیک^۱ با میزان شیوع ۱۰-۱۵ تا درصد، یک اختلال اندوکرینی پیچیده و نسبتاً همگن است و از متداول‌ترین اختلالات زنان در سن باروری است [۱]. اولین بار در سال ۱۹۳۵،

1. Polycystic Ovary Syndrome (PCOS)

* نویسنده مسئول:

محمود عابدین‌زاده

نشانی: رشت، دانشگاه علوم پزشکی گیلان، دانشکده پرایپزشکی، مرکز تحقیقات زیست فناوری پزشکی.

تلفن: +۹۸ (۰)۴۲۵۶۰۰۵۸

ایمیل: mahmood.abedinzade@gmail.com

و باعث تولید بیش از حد آندروژن توسط سلول‌های تکای تخمدان می‌شود. بنابراین هر سه ویژگی کلاسیک مربوط به سندرم تخمدان پلی‌کیستیک (این‌نظمی قاعدگی، هایپرآندروژنیسم^{۱۱} و تخمدان‌های پلی‌کیستیک) را ایجاد می‌کند^[۲].

رژیم غذایی اشباع از چربی و قند که به طور معمول در بیماران سندرم تخمدان پلی‌کیستیک با وزن بالا مشاهده می‌شود، باعث رشد باکتری‌های خوب مانند بیفیدوباکتریوم^{۱۲} و لاكتو باسیلوس (که در داروهای پروبیوتیک و سین بیوتیکی مانند ویتالاکت وجود دارد) کاهش می‌یابد. لیپو پلی‌ساکارید^{۱۳} موجود در دیواره سلولی باکتری‌های گرم منفی، یک محرك قوی سیستم ایمنی است که می‌تواند سبب فعال‌سازی عمیق سیستم ایمنی ذاتی شود. از سوی دیگر رژیم اشباع از قند و چربی و کم‌فیر و همچنین چاقی باعث افزایش نفوذپذیری مخاط روده می‌شود^[۱۲]. بروز آسیب در روده (در بیماران سندرم تخمدان پلی‌کیستیک اتفاق می‌افتد) موجبات ورود لیپو پلی‌ساکارید به گردش خون را فراهم می‌کند و اثرات التهابی این ماده در تشید عالائم سندرم تخمدان پلی‌کیستیک نقش کلیدی ایفا می‌کند^[۱۳]. در این مطالعه لیپو پلی‌ساکارید جهت تیمار استفاده شد به این دلیل که در مدل حیوانی آزمایشگاهی تحریک روده و حساسیت آن وجود ندارد تا موجبات افزایش نفوذپذیری سیستمیک لیپو پلی‌ساکارید را فراهم آورد.

مطالعات قبلی نقش مفید پروبیوتیک‌ها را در بیماری‌های مختلف نظری بیماری‌های دستگاه گوارش و دیابت نشان داده‌اند. همچنین چندین مطالعه حیوانی گزارش داده‌اند که پروبیوتیک‌ها قند خون و مقاومت به انسولین را در موش‌های دیابتی بهبود بخشیده‌اند. یک مطالعه متائالیز نیز نشان داد که پروبیوتیک‌ها باعث بهبود مقاومت به انسولین در بیماران مبتلا به کبد چرب غیرالکلی شده‌اند. با توجه به اثرات مکمل‌های پروبیوتیک در برخی از اختلالات متابولیکی از جمله مقاومت به انسولین و التهاب و ارتباط بین این اختلالات با سندرم تخمدان پلی‌کیستیک، به نظر می‌رسد که داروهای پروبیوتیک و یا سین بیوتیک دارای اثرات مطلوبی روی سندرم تخمدان پلی‌کیستیک باشند^[۱۴، ۱۵]. بدین منظور مطالعه حاضر با هدف بررسی تأثیر نسل جدید داروهای پروبیوتیک، یعنی سین بیوتیک‌ها بر پارامترهای سرمی از جمله هورمون محرک فولیکول^{۱۶}، هورمون لوئیتینه کننده^{۱۷}، تری‌گلیسرید، کلسترول، گلوکز و انسولین در رت‌های مدل سندرم تخمدان پلی‌کیستیک تیمارشده با لیپو پلی‌ساکارید انجام شد.

11. Hyperandrogenism

12. Bifidobacterium

13. Lipopolysaccharide (LPS)

14. Follicle-Stimulating Hormone (FSH)

15. Luteinizing Hormone (LH)

بالای آندروژن^۲ (پرمومی و آنکه)، ظاهر پلی‌کیستیک تخمدان‌ها، بی‌نظمی‌های قاعدگی و نایابروری ناشی از عدم تخمک گذاری است^[۳، ۴]. اختلال در محور هیپوتالاموس-هیپوفیز، عملکرد انسولین و فعالیت تخمدان‌ها، از جمله دلایل بروز سندرم تخمدان پلی‌کیستیک هستند^[۵]. سندرم تخمدان پلی‌کیستیک با چاقی، دیابت نوع ۲، افزایش فشار خون و دیس‌لیپیدمی^۳ ارتباط نزدیکی دارد^[۶]. بیشتر زنان مبتلا به سندرم تخمدان پلی‌کیستیک مقاوم به انسولین هستند و دچار هایپرانسولینیمی^۴ می‌شوند که به نظر می‌رسد نقش اساسی در پاتوژن این سندرم در نتیجه تولید مازاد انسولین و درنتیجه عدم تخمک گذاری صحیح داشته باشد^[۷]. دیس‌لیپیدمی یک اختلال متابولیکی متبادل در زنان مبتلا به سندرم تخمدان پلی‌کیستیک است و شامل افزایش میزان کلسترول^۵، تری‌گلیسریدها (تری‌گلیسرید)^۶ و لیپوپروتئین با چگالی کم^۷ می‌شود^[۲].

برای درمان سندرم تخمدان پلی‌کیستیک روش‌های درمانی متعددی مانند تغییر عادت زندگی، مصرف دارو و جراحی به کار می‌روند. مرسوم‌ترین روش، استفاده از داروهایی چون متفورمین^۸ است^[۸]. اما با توجه به عوارض جانبی زیاد در نتیجه مصرف طولانی، یافتن و به کاربردن روش‌ها و داروهای جایگزین اهمیت بالایی دارد.

میکروب‌های روده (میکروبیوم)^۹ در سلامت و بیماری انسان نقش کلیدی دارند^[۹]. محافظت در برابر پاتوژن‌ها، تنظیم متابولیسم و ایمنی میزان و تنظیم یکپارچگی سد روده‌ای از جمله فواید آن‌هاست^[۱۰]. از آنجایی که میکروبیوم روده عملکردهای فیزیولوژیکی مختلفی مانند هومئوستاز انرژی، متابولیسم گلوکز، التهاب سیستمیک را تنظیم می‌کنند که در سندرم تخمدان پلی‌کیستیک مختلط می‌شوند، ممکن است میکروبیوم روده در پاتوژن سندرم تخمدان پلی‌کیستیک نقش داشته باشند^[۱۱].

ترملن و همکارانش، نظریه اختلال زیستی میکروب‌های روده را مطرح کردند و نقش آن را در بیماری‌زایی سندرم تخمدان پلی‌کیستیک شرح دادند. بر اساس آن، عدم تعادل میکروب‌های روده می‌تواند منجر به پاسخ التهابی مزمن توسط سیستم ایمنی میزان شود و عملکرد گیرنده انسولین را مختل کند (ایجاد مقاومت به انسولین). هایپرانسولینیمی ناشی از عدم تعادل میکروب‌های روده در رشد و بلوغ فولیکولی تداخل ایجاد می‌کند

2. Androgen

3. Hypothalamus-pituitary

4. Dyslipidemia

5. Hyperinsulinemia

6. Cholesterol (CL)

7. Triglycerides (TG)

8. Low density lipoprotein (LDL)

9. Metformin

10. Dysbiosis of Gut Microbiota

روش‌ها

یک روز پس از دریافت آخرین وعده عصاره، از روز بیست و دوم حیوانات تحت بیهوشی با کاتامین/زاپلایزین^{۱۹} (۱۰۰ میلی گرم/کیلوگرم) قرار گرفتند و با رعابت اصول و اخلاق پژوهش پس از شکافتن قفسه سینه موش‌ها از ناحیه بطنی خونی به لوله‌های میلی‌متر خون‌گیری انجام شد^{۲۰}. نمونه‌های خونی به لوله‌های مخصوص منتقل شد و سرم آن‌ها توسط دستگاه سانتریفیوژ با سرعت سه هزار دور بر دقیقه و به مدت پنج دقیقه جدا شد و نمونه‌های سرم توسط پیپت پاستور به لوله‌های جدایانه منتقل شدند و در دمای منهای ۲۰ درجه سانتی‌گراد تازمان سنجش‌های هورمونی نگهداری شدند. برای نشان دادن اثربخشی تیمارهای دریافت‌شده توسط حیوانات مدل میزان سرمی متغیرهای اندوکرین مرتبط با التهاب و سندروم تخدمان پلی‌کیستیک حیوانات مورد سنجش قرار گرفت. برای این منظور هورمون‌های هورمون محرک فولیکول، هورمون لوئینه کننده و انسولین به کمک روش الایزرا^{۲۱} (CDB, E1037Ra, and E0182Ra, China) و میزان قند خون، کلسترول و تری‌گلیسرید با استفاده از روش آزمیعی (Cayman Chemical, 10010303 and 10007640, USA) سنجش شدند و پس از آنالیز مورد ارزیابی قرار گرفتند. داده‌ها به صورت میانگین تانحراف معیار نشان داده شد. نتایج با استفاده از نرم‌افزار SPSS نسخه ۲۲ و آزمون آماری واریانس^{۲۲} یک طرفه و تست تعقیبی^{۲۳} مورد ارزیابی قرار گرفتند و سطح $P < 0.05$ به عنوان اختلاف معنی‌دار در نظر گرفته شد.

نتایج

در مطالعه حاضر، گاواظ لتروزول جهت القای سندروم تخدمان پلی‌کیستیک منجر به افزایش سطح سرمی تری‌گلیسرید، کلسترول، انسولین، هورمون محرک فولیکول، هورمون لوئینه کننده و گلوكز در رت‌های سندروم تخدمان پلی‌کیستیک در مقایسه با گروه کنترل (سالم) شد (جدول شماره ۱). این تغییرات از نظر آماری معنی‌دار بود ($P < 0.05$).

سطح تری‌گلیسرید در گروه سندروم تخدمان پلی‌کیستیک و پلی‌کیستیک+لیپو پلی‌ساکارید به طور معنی‌داری در مقایسه با گروه سالم افزایش یافت ($P < 0.05$). تیمار با استفاده از سین بیوتیک بیوتیک در هر دو گروه آزمایش سبب کاهش غیرمعنی‌دار سطح تری‌گلیسرید شد (جدول شماره ۱).

سطح کلسترول در گروه سندروم تخدمان پلی‌کیستیک و پلی‌کیستیک+لیپو پلی‌ساکارید به طور معنی‌داری در مقایسه با گروه سالم افزایش یافت ($P < 0.05$). تیمار با استفاده از سین بیوتیک در هر دو گروه آزمایش سبب کاهش معنی‌دار سطح کلسترول شد (جدول شماره ۱).

در این مطالعه تجربی، چهل سر موش صحرایی ماده بالغ از نژاد ویستار با وزن تقریبی ۱۸۰ تا ۲۰۰ گرم از انسستیتو پاستور کرج تهیه شدند و در دمای ۲۲ درجه سانتی‌گراد و چرخه نوری دوازده‌دووازده ساعت نگهداری شدند. حیوانات به صورت تصادفی به پنج گروه هشت‌تایی تقسیم شدند به کلیه گروه‌ها دسترسی آزاد به آب و غذا داده شد. گروه‌ها شامل موارد ذیل بودند: گروه کنترل که هیچ تیمار دارویی دریافت نکردند؛ گروه سندروم تخدمان پلی‌کیستیک که یک میلی‌گرم/کیلوگرم لتروزول (ساخت شرکت ابرا هورمون، ایران) را به مدت ۲۱ روز به صورت گاواظ دریافت کردند؛ گروه تجربی یک سندروم تخدمان پلی‌کیستیک که لیپو پلی‌ساکارید (SIGMA-L3024, Germany) را به صورت درون‌صفاقی^{۲۴} با دز ۳ میلی‌گرم/کیلوگرم دریافت کردند؛ گروه تجربی دو سندروم تخدمان پلی‌کیستیک، که مکمل سینبیوتیک را به مقدار ۲۰ CFU/ml به صورت گاواظ و یا مخلوط در آب آشامیدنی دریافت کردند؛ گروه تجربی سه سندروم تخدمان پلی‌کیستیک، که ابتدا لیپو پلی‌ساکارید را به صورت درون‌صفاقی با دز سه میلی‌گرم/کیلوگرم، سپس مکمل سینبیوتیک (شرکت زیست تخمیر، ایران) را دریافت کردند. پس از بررسی روش‌های مختلف القای سندروم تخدمان پلی‌کیستیک در مدل‌های حیوانی، در این مطالعه از روش استفاده از مهارکننده آروماتاز^{۲۵} یعنی لتروزول^{۲۶} استفاده شد [۵]. تیمار موش‌ها با قرص لتروزول یک میلی‌گرم/کیلوگرم با توجه به تقسیم‌بندی گروه‌ها، به صورت دهانی، توسط گاواظ و به مدت ۲۱ روز انجام شد.

مراحل سیکل جنسی موش‌ها از طریق اسمیر واژنال (نمونه‌گیری از ترشحات واژن و مشاهده سلول‌های موجود در اسمیر در زیر میکروسکوپ نوری) مورد بررسی قرار گرفت. بدین منظور سوآپ آگشته به سرم فیزیولوژی را وارد واژن موش کرده و نمونه گرفته شد و بلافضله بر روی لام گسترش داده شد. جهت تثبیت نمونه، الكل هفتاد درصد بر روی لام ریخته و در مجاورت هوای آزاد قرار داده شد تا خشک شود. در ادامه، از رنگ گیمسا جهت رنگ‌آمیزی نمونه استفاده شد و بعد از پنج تا ده دقیقه، لام با آب شست و شو داده شد. مرحله سیکل لام تهیه شده زیر میکروسکوپ نوری تعیین شد.

به تمامی موش‌های مرحله استرسوس سیکل تولید مثالی، مقدار یک میلی‌گرم/کیلوگرم قرص لتروزول به مدت ۲۱ روز به صورت خوراکی داده شد. پس از تجویز روزانه، تست اسمیر واژنال تا تغییرات سیکل استرسوس و نامنظم شدن آن و رسیدن به مرحله اسمیر واژنال شاخی پایدار، ادامه پیدا کرد.

19. Ketamine/Xylazine

20. Enzyme Linked Immunosorbent Assay (ELISA)

21. Analysis of Variance (ANOVA)

22. Post Hoc test

16. Intraperitoneal (IP)

17. Aromatase

18. Letrozole

جدول ۱. اندازه‌گیری سطح تری‌گلیسرید، کلسترول، انسولین، گلوکز، هورمون محرک فولیکولی و لوتنینی کننده

میانگین ± انحراف معیار							گروه
	انسولین (نانوگرم/دسی لیتر)	گلوکز (نانوگرم/دسی لیتر)	هرمون محرک فولیکولی (نانوگرم/دسی لیتر)	کلسترول (نانوگرم/دسی لیتر)	تری‌گلیسرید (نانوگرم/دسی لیتر)	لوتنینی کننده (نانوگرم/دسی لیتر)	
-۰/۲±۰/۰۱	۶±۰/۸	۵/۵±۰/۵	۰/۳±۰/۵	۱۲۰±۱۷	۸۰±۱۹		کنترل
-۰/۴۸±۰/۰۱۵*	۱۳±۰/۷۵*	۸/۲±۰/۳۰	۲±۰/۴۰	۲۰۰±۱۸*	۱۴۰±۱۷*		سندرم تخدمان پلی‌کیستیک
-۰/۷±۰/۰۱۰	۱۵/۱±۰/۷۰	۹±۰/۵۰	۳±۰/۵۰	۳۰۰±۲۱۰	۱۹۰±۲۱۰		سندرم تخدمان پلی‌کیستیک‌بلیپوپلی‌ساکارید
-۰/۹±۰/۰۱۶#	۹/۱±۰/۶#	۷±۰/۴#	۱/۲±۰/۴#	۱۸۵±۱۹#	۱۲۰±۱۸#		سندرم تخدمان پلی‌کیستیک+سین‌بیوتیک
-۰/۱۳±۰/۰۱۵#	۱۰/۲±۰/۷#	۷/۲±۰/۴#	۱/۵±۰/۴۵#	۲۱۰±۲۷#	۱۶۰±۱۵#		سندرم تخدمان پلی‌کیستیک‌بلیپوپلی‌ساکارید+سین‌بیوتیک

مجله دانشگاه علوم پزشکی کیلان

*P<۰/۰۵ #P<۰/۰۵

اندازه‌گیری سطح تری‌گلیسرید، کلسترول، انسولین، گلوکز، هورمون محرک فولیکولی و لوتنینی کننده

محرك فوليكول، هورمون لوتنينه کننده، انسولين و گلوکز بعد از القاي سندرم تخدمان پلی‌کیستيک توسيط تروزوولر انشان داد.

مطالعات نشان داده اند که حداقل ۵۰ درصد زنان مبتلا به سندرم تخدمان پلی‌کیستيک بدون ارتباط به چاقی آن‌ها، مقاومت به انسولين دارند. با اين حال حداقل ۵۰ درصد زنان مبتلا، چاق هستند و تقريرياً ۲۰ درصد آن‌ها از عدم تحمل گلوکز يا ديبابت شيرين نوع ۲ رنج مي‌برند [۱۶]. در مقاومت به انسولين، سلول‌ها نمي‌توانند به انسولين پاسخ دهند و انسولين مزاد باعث اختلال عملکرد تخدمان مي‌شود که مي‌تواند منجر به اختلالات هورموني محور هيپوتالاموس-هيپوفيز-تخدمان شود [۱۷]. افزایش کلسترول و تری‌گلیسرید يکی از مهم‌ترین اختلالات ليپيدی در افراد مبتلا به سندرم تخدمان پلی‌کیستيک است [۱۸] که مطالعه حاضر تأييد کننده اين مطلب است. در اين مطالعه القاي سندرم تخدمان پلی‌کیستيک با تروزوول، افزایش پروفابيل ليپيدی، چون تری‌گلیسرید را در پي داشت و تغيير در پروفابيل ليپيدی نشان داده شد. ليندهيم و همكارانش در مطالعه خود در بيماران مبتلا به سندرم تخدمان پلی‌کیستيک تنوع كمتر فلور روده و همچنين تغيير مارکر سرمي ليپو پلی‌ساکاريد به دليل تخرיב سد روده‌اي و التهاب را مشاهده کرددند [۱۹].

ليپو پلی‌ساکاريد توليد شده توسيط فلور روده‌اي، مولکول‌های حباتي در ايجاد بيماري‌های التهابي و ميكروبوي هستند و اخرى اندوتوكسين دارند. ليپو پلی‌ساکاريد وارد خون شده، به پروتئين اتصالي به ليپو پلی‌ساکاريد (پروتئين متصل شونده به ليپوپولي ساکاريد) متصل شده، پروتئين اتصال به كمپلکس گيرنده که عوارض مانند CD₁₄ (فناوري تاييد شده در آزمایشگاه^{۲۳}) بر روی سطح سلول‌های ايماني ذاتي متصل مي‌شود و مسير سينگالانيگي را فعال مي‌کند. اين فعاليت

23. LPS-binding protein (LBP)

24. Technology Validated in Lab (TRL 4)

سطح انسولين در گروه سندرم تخدمان پلی‌کیستيک و پلی‌کیستيک‌بلیپو پلی‌ساکاريد به طور معني‌داری در مقايسه با گروه سالم افزایش يافت (P<۰/۰۵). تيمار با استفاده از سين‌بیوتیک در هر دو گروه آزمایش سبب کاهش معني‌دار سطح انسولين در مقايسه با اين گروهها شد (P<۰/۰۵) (جدول شماره ۱).

سطح گلوکز در گروه سندرم تخدمان پلی‌کیستيک و پلی‌کیستيک‌بلیپو پلی‌ساکاريد به طور معني‌داری در مقايسه با گروه سالم افزایش يافت (P<۰/۰۵). تيمار با استفاده از سين‌بیوتیک در هر دو گروه آزمایش سبب کاهش معني‌دار سطح گلوکز شد (P<۰/۰۵) (جدول شماره ۱).

سطح هورمون محرک فوليكول در گروه سندرم تخدمان پلی‌کیستيک و پلی‌کیستيک‌بلیپو پلی‌ساکاريد به طور معني‌داری در مقايسه با گروه سالم افزایش يافت (P<۰/۰۵). تيمار با استفاده از سين‌بیوتیک در هر دو گروه آزمایش سبب کاهش معني‌دار سطح هورمون محرک فوليكول شد (P<۰/۰۵) (جدول شماره ۱).

سطح هورمون لوتنينه کننده در گروه سندرم تخدمان پلی‌کیستيک و پلی‌کیستيک‌بلیپو پلی‌ساکاريد به طور معني‌داری در مقايسه با گروه سالم افزایش يافت (P<۰/۰۵). تيمار با استفاده از سين‌بیوتیک در هر دو گروه آزمایش سبب کاهش معني‌دار سطح هورمون لوتنينه کننده شد (P<۰/۰۵) (جدول شماره ۱).

بحث و نتيجه‌گيري

در مطالعه حال حاضر، اثر داروي سين‌بیوتیک بر پروفابيل‌های تری‌گلیسرید، کلسترول، گناندوتروبيين‌ها (هورمون محرک فوليكول، هورمون لوتنينه کننده)، شاخص‌های مقاومت به انسولين (انسولين و گلوکز) در رته‌های مدل سندرم تخدمان پلی‌کیستيک تيمارشده با ليپو پلی‌ساکاريد بررسی شد. آناليز مارکرهای سرمي افزایش معني‌داری (P<۰/۰۵) در سطوح تری‌گلیسرید، کلسترول، هورمون

می‌شوند [۲۹]. مطالعات قبلی نشان دادند که مکمل پروبیوتیک اثرات مطلوبی بر پروفایل متاپولیکی در زنان مبتلا به سندروم تخمدان پلی‌کیستیک دارد. احمدی و همکاران مشاهده کردند که مکمل پروبیوتیک (لاکتوباسیلوس اسیدوفیلوس^{۲۸}، لاکتوباسیلوس کازئی^{۲۹} و بیفیدوباکتریوم بیفیدیوم^{۳۰}) به مدت دوازده هفته در زنان مبتلا به سندروم تخمدان پلی‌کیستیک منجر به کاهش معنی‌دار در میزان گلوکز پلاسمایی ناشتا، غلظت انسولین سرم، تری‌گلیسرید، سطوح کلسترول در مقایسه با گروه کنترل شد [۳۰] به طور مشابه در مطالعه دیگری که مکمل به مدت هشت هفته مصرف شده بود، همین نتایج گرفته شد، اما با این تفاوت که مکمل پروبیوتیک شامل میکروارگانیسم‌های بیشتری نسبت به مطالعه‌ی قبلی بود [۱۵].

راشد و همکاران پی برند مکمل پروبیوتیک (لاکتوباسیلوس اسیدوفیلوس و لاکتوباسیلوس فرمنتوم^{۳۱}) به مدت دوازده هفته به طور قابل توجهی میزان گلوکز پلاسمایی ناشتا را کاهش داد و همچنین پروفایل لیپیدی رو بهبود داد [۳۱].

قانعی و همکاران مشاهده کردند که مکمل پروبیوتیک به مدت دوازده هفته التهاب را در زنان مبتلا به سندروم تخمدان پلی‌کیستیک متعدد کرد [۳۲].

تعدادی از مطالعات هم اثرات مکمل پروبیوتیک را بر روی میکروبیوم روده ارزیابی کردند. از جمله آن‌ها مطالعه زانگ و همکارانش بود که اثرات داروی دیان^{۳۲} (داروی مورداستفاده برای درمان سندروم تخمدان پلی‌کیستیک) و پروبیوتیک بربرین را در رت‌های مبتلا به سندروم تخمدان پلی‌کیستیک ناشی از دی هیدروتستوسترون مقایسه کردند. آن‌ها گزارش دادند که تزریق پروبیوتیک تنوع میکروبیوم روده را افزایش داد [۳۳].

پری‌بیوتیک‌ها مواد غذایی تخمیرشده‌ای هستند که بر ترکیب و یا فعالیت میکروارگانیسم‌های دستگاه گوارش اثر می‌گذارند و اثرات مثبتی بر سلامت میزبان دارند. پری‌بیوتیک‌های شناخته شده عبارت‌انداز فروکتوولیگوساکاریدهای اینولین، گالاکتوولیگوساکاریدهای و لاکتولوز [۲۸]. پری‌بیوتیک‌ها با تغییر دادن ترکیب میکروبیوتا بر مارکرهای متاپولیکی تأثیر مثبتی دارند [۳۴] پری‌بیوتیک‌ها همچنین اثرات مثبت مهمی بر بهبود پروفایل لیپیدی و گلوکز خون دارند [۳۴] در مطالعه‌ای بالینی پی برده شد که مصرف مکمل‌های پری‌بیوتیک به مدت سه ماه در زنان دارای سندروم تخمدان پلی‌کیستیک منجر به کاهش قابل توجهی در میزان گلوکز پلاسمایی ناشتا، تری‌گلیسرید سرم و کلسترول شد. همچنین مصرف آن در این زنان توانست سطوح آندروژن، هیرسوتیسم و

سیستم ایمنی، در عملکرد گیرنده انسولین تداخل ایجاد می‌کند و درنتیجه سبب افزایش سطح سرمی انسولین می‌شود [۲۰]. در همان زمان، وجود روده نفوذپذیر، افزایشی در میزان فاکتور نکروز توموری آلفا^{۳۵} و اینترلوکین ۶^{۳۶} ایجاد خواهد کرد که توسعه فعال شدن ماکروفار Zah های القا شده با اندوتوكسین میانجی می‌شود [۲۱]. در بیماران سندروم تخمدان پلی‌کیستیک، بیان فاکتور نکروز توموری آلفا و اینترلوکین ۶ افزایش می‌یابد که به مقاومت به انسولین مرتبط است [۴، ۲۲].

مطالعات دیگری نیز نشان داده‌اند که استفاده مستقیم از لیپو پلی‌ساقارید در گردش خون موش و انسان می‌تواند باعث افزایش قند خون ناشتا و انسولین شود [۲۳، ۲۴]. مقاومت در برابر انسولین^{۳۷} و التهاب مزمن ارتباط تنگاتنگی دارند، این بدان معناست که وقتی عملکرد سرودهای مختلف می‌شود، اندوتوكسین تولید شده توسط فلور روده وارد خون می‌شود تا باعث التهاب مزمن تخمدان و مقاومت در برابر انسولین شود. از این رو وقوع و پیشرفت سندروم تخمدان پلی‌کیستیک را تقویت می‌کند [۲۵].

درمان کلی برای سندروم تخمدان پلی‌کیستیک وجود ندارد. از این رو تغییر سبک زندگی جهت کاهش وزن (رزیم غذایی ورزش) و در صورت کافی نبودن این روش در کاهش علائم بیماری، درمان دارویی (آن‌تی دیابتیک‌ها و کنتراسبیتیوهای خوراکی) به بیماران تجویز می‌شود [۲۶، ۲۷]. اما از آنجایی که این درمان‌ها بعضی از علائم بیماری را بهبود نمی‌دهند، رویکردهای درمانی جدید برای سندروم تخمدان پلی‌کیستیک مورد نیاز هستند.

با توجه به درک نقش میکروبیوتا در پاتوژن سندروم تخمدان پلی‌کیستیک، اخیراً استفاده از عواملی که بر میکروبیوتا تأثیر می‌گذارند (میکروبیوتا را هدف قرار می‌دهند) در درمان سندروم تخمدان پلی‌کیستیک مطرح شده است. به این منظور، تصور می‌شود درمان‌هایی مانند پروفایل‌های پری‌بیوتیک‌ها و سین بیوتیک‌ها گزینه‌های درمانی جدیدی برای سندروم تخمدان پلی‌کیستیک هستند [۴]. اثربخشی این مفهوم کاملاً در مطالعه حال حاضر نشان داده شده است. بدین ترتیب که در گروه‌های دریافت‌کننده تیمار پروبیوتیکی، پروفایل‌های لیپیدی و استروئیدی که به نفع و خامت و پاتوژن سندروم تخمدان پلی‌کیستیک هستند، کاهش پیدامی کنند.

پروفایل‌های میکروارگانیسم‌های زنده‌ای هستند که در صورت مصرف در مقدار کافی و مناسب، اثرات مثبتی بر سلامتی میزبان می‌گذارند [۲۸]. پروفایل‌های دارای اثرات متاپولیکی و آنزیمی مانند ضدسمی، ضدمیکروبی، ضدالتاہابی، تعدیل کننده میکروبیوتای روده و تنظیم سیستم ایمنی هستند و از این رو می‌توانند موجب بهبود در پارامترهای متاپولیکی

28. Lactobacillus Acidophilus (L delbruekii)

29. Lacticaseibacillus Casei (Lc. paracasei)

30. Bifidobacterium Bifidum (BB)

31. Lactobacillus Fermentum (LF)

32. Diane 35

25. Tumor Necrosis Factor Alfa (TNF-α)

26. Interleukin 6 (IL-6)

27. Insulin Resistance (IR)

بی‌نظمی‌های چرخه قاعدگی را بهبود دهد [۳۵].

سین بیوتیک‌ها، غذا یا مخصوصاً لاتی هستند که محتوای پروپوتوتیک‌ها و پری‌بیوتیک‌ها هستند. تصور می‌شود که سین بیوتیک‌ها می‌توانند پروفایل متاپولیک را با تولید اسیدهای چرب زنجیره کوتاه و کاهش بیان زن فاکتورهای التهابی بهبود دهند [۳۶]. در مطالعه‌ای پی‌برده شد که مصرف آب انار سین بیوتیک به مدت هشت هفته در زنان مبتلا به سندروم تخمدان پلی کیستیک حساسیت به انسولین را افزایش داد [۳۷]. نصری و همکاران، صمیمی و همکاران نشان دادند که مکمل سین بیوتیک (لاکتوباسیلوس اسیدوفیلوس، لاکتوباسیلوس کازهئی، بیفیدوباکتریوم آینولین) به مدت دوازده هفته در زنان دارای سندروم تخمدان پلی کیستیک میزان انسولین سرم را کاهش داد [۳۶، ۳۸].

نتیجه این تحقیق نشان داد که مصرف مکمل‌های دارویی، چون پروپوتوتیک‌ها می‌تواند در بهبود علائم بیماری‌هایی چون سندروم تخمدان پلی کیستیک اثرات مفیدی در پی داشته باشد. برای نمونه ویتلات استفاده شده در این تحقیق اثرات مطلوبی بر بهبود پروفایل لبیدی، گنادوتروپین‌ها، انسولین و گلوکز در مدل سندروم پلی کیستیک تخمدان ایجاد شده در حیوان آزمایشگاهی در حیوانات تحت بررسی از خود نشان داد.

ملاحظات اخلاقی

پیروی از اصول اخلاق پژوهش

این مطالعه توسط کمیته اخلاق دانشگاه علوم پزشکی گیلان تصویب شد (کد اخلاق: IR.GUMS.REC.1396.239).

حامی مالی

مطالعه حاضر با حمایت مالی معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه علوم پزشکی گیلان (شماره گرفت ۹۶۰۶۲۵۰۸) انجام شده است.

مشارکت‌نویسندها

مفهوم‌سازی و طراحی مطالعه، کسب، تحلیل و تفسیر داده‌ها، بازبینی نقادانه دست‌نوشته برای محتوای فکری مهم، نظارت بر مطالعه: مجتبی هدایتی چکوسری، محمود عابدین‌زاده، زهرا بستانی خالصی، بهروز خاکپور طالقانی؛ جذب منابع مالی: مجتبی هدایتی چکوسری، محمود عابدین‌زاده؛ تحلیل آماری: محمود عابدین‌زاده، زهرا بستانی خالصی؛ انجام مطالعه، تهیه پیش‌نویس دست‌نوشته: سیده نرجس ناصران طاهره پور‌میرزاei.

تعارض منافع

بنابر اعلام نویسنده‌گان این مقاله تعارض منافع ندارد.

References

- [1] Kyrou I, Karteris E, Robbins T, Chatha K, Drenos F, Randeva HS. Polycystic ovary syndrome (PCOS) and COVID-19: An overlooked female patient population at potentially higher risk during the COVID-19 pandemic. *BMC Medicine*. 2020; 18(1):220. [DOI:10.1186/s12881-020-0700-0] [PMID] [PMCID]
- [2] Rashidi H, Tafazoli M, Jalali MT, Eghbalnejad Mofrad AM. Serum lipid profile and insulin resistance in women with polycystic ovary syndrome (PCOS). *Journal of Diabetes, Metabolic Disorders & Control*. 2018; 5(3):148-52. [DOI:10.15406/jdmc.2018.05.00147]
- [3] Abdalla MA, Deshmukh H, Atkin S, Sathyapalan T. A review of therapeutic options for managing the metabolic aspects of polycystic ovary syndrome. *Therapeutic Advances in Endocrinology and Metabolism*. 2020; 11:2042018820938305. [DOI:10.1177/2042018820938305] [PMID] [PMCID]
- [4] Tremellen K, Pearce K. Dysbiosis of Gut Microbiota (DOGMA)-a novel theory for the development of polycystic ovarian syndrome. *Medical Hypotheses*. 2012; 79(1):104-12. [DOI:10.1016/j.mehy.2012.04.016] [PMID]
- [5] Naseran SN, Mokhtari M, Abedinzadeh M, Shariati M. Evaluation of the effect of nigella sativa hydro-alcoholic extract and honey on gonadotropins and sex hormones level in the polycystic ovarian syndrome model of wistar rat (Persian). *Scientific Journal of Kurdistan University of Medical Sciences*. 2020; 25(1):117-29. [DOI:10.52547/sjku.25.1.117]
- [6] Baptiste CG, Battista MC, Trottier A, Baillargeon JP. Insulin and hyperandrogenism in women with polycystic ovary syndrome. *The Journal of Steroid Biochemistry and Molecular Biology*. 2010; 122(1-3):42-52. [PMID] [PMCID]
- [7] Diamanti-Kandarakis E, Kandarakis H, Legro RS. The role of genes and environment in the etiology of PCOS. *Endocrine*. 2006; 30(1):19-26. [DOI:10.1385/ENDO:30:1:19]
- [8] Azziz R, Carmina E, Chen Z, Dunaif A, Laven JS, Legro RS, et al. Polycystic ovary syndrome. *Nature Reviews. Disease Primers*. 2016; 2:16057. [DOI:10.1038/nrdp.2016.57] [PMID]
- [9] Clemente JC, Ursell LK, Parfrey LW, Knight R. The impact of the gut microbiota on human health: An integrative view. *Cell*. 2012; 148(6):1258-70. [DOI:10.1016/j.cell.2012.01.035] [PMID] [PMCID]
- [10] Gensollen T, Iyer SS, Kasper DL, Blumberg RS. How colonization by microbiota in early life shapes the immune system. *Science*. 2016; 352(6285):539-44. [PMID] [PMCID]
- [11] Cozzolino M, Vitagliano A, Pellegrini L, Chiurazzi M, Andriasi A, Ambrosini G, et al. Therapy with probiotics and synbiotics for polycystic ovarian syndrome: A systematic review and meta-analysis. *European Journal of Nutrition*. 2020; 59(7):2841-56. [DOI:10.1007/s00394-020-02233-0] [PMID]
- [12] Turner JR. Intestinal mucosal barrier function in health and disease. *Nature Reviews. Immunology*. 2009; 9(11): 799-809. [PMID]
- [13] Cani PD, Neyrinck AM, Fava F, Knauf C, Burcelin RG, Tuohy KM, et al. Selective increases of bifidobacteria in gut microflora improve high-fat-diet-induced diabetes in mice through a mechanism associated with endotoxaemia. *Diabetologia*. 2007; 50(11):2374-83. [DOI:10.1007/s00125-007-0791-0] [PMID]
- [14] Pandey KR, Naik SR, Vakil BV. Probiotics, prebiotics and synbiotics-a review. *Journal of Food Science and Technology*. 2015; 52(12):7577-87. [PMID] [PMCID]
- [15] Shoaei T, Heidari-Beni M, Tehrani HG, Feizi A, Esmaillzadeh A, Askari G. Effects of probiotic supplementation on pancreatic β -cell function and c-reactive protein in women with polycystic ovary syndrome: A randomized double-blind placebo-controlled clinical trial. *International Journal of Preventive Medicine*. 2015; 6:27. [PMID] [PMCID]
- [16] Zare S, Nabizuni M, Tayanloo A, Hoseini S, Karimzadeh-Bardei L. The effects of Urtica dioica extract on lipid profile, insulin resistance index and liver histology in polycystic ovary syndrome-induced Wistar rats. *Advanced Herbal Medicine*. 2015; 1(2):23-33. <http://eprints.skums.ac.ir/4610/1/11.pdf>
- [17] Saremi A, Kazemi M. [Eight-week aerobic training in women with polycystic ovary syndrome: Effects on chronic low-grade inflammation and lipid profiles (Persian)]. *Hormozgan Medical Journal*. 2014; 18(2):143-50. <https://www.sid.ir/En/Journal/ViewPaper.aspx?ID=370587>
- [18] Abedini S, Pourghassem Gargari B, Babaei H, Aliasgarzadeh A, Pourabdollahi PJ. [Effect of supplementation with grape seed extract (vitis vinifera) on serum lipid profiles in patient with type 2 diabetes (Persian)]. *Iranian Journal of Endocrinology and Metabolism*. 2013; 15(1):59-66. <https://www.sid.ir/en/Journal/ViewPaper.aspx?ID=339153>
- [19] Lindheim L, Bashir M, Münzker J, Trummer C, Zachhuber V, Leber B, et al. Alterations in gut microbiome composition and barrier function are associated with reproductive and metabolic defects in women with polycystic ovary syndrome (PCOS): A pilot study. *PLoS One*. 2017; 12(1):e0168390. [DOI:10.1371/journal.pone.0168390] [PMID] [PMCID]
- [20] Hersoug LG, Møller P, Loft S. Gut microbiota-derived lipopolysaccharide uptake and trafficking to adipose tissue: Implications for inflammation and obesity. *Obesity Reviews*. 2016; 17(4):297-312. [DOI:10.1111/obr.12370] [PMID]
- [21] Wellen KE, Hotamisligil GS. Inflammation, stress, and diabetes. *The Journal of Clinical Investigation*. 2005; 115(5):1111-9. [DOI:10.1172/JCI25102]
- [22] Randeva HS, Tan BK, Weickert MO, Lois K, Nestler JE, Sattar N, et al. Cardiometabolic aspects of the polycystic ovary syndrome. *Endocrine Reviews*. 2012; 33(5):812-41. [PMID] [PMCID]
- [23] Cani PD, Amar J, Iglesias MA, Poggi M, Knauf C, Bastelica D, et al. Metabolic endotoxemia initiates obesity and insulin resistance. *Diabetes*. 2007; 56(7):1761-72. [DOI:10.2337/db06-1491] [PMID]
- [24] Andreasen AS, Larsen N, Pedersen-Skovgaard T, Berg RM, Møller K, Svendsen KD, et al. Effects of lactobacillus acidophilus NCFM on insulin sensitivity and the systemic inflammatory response in human subjects. *The British Journal of Nutrition*. 2010; 104(12):1831-8. [PMID]
- [25] He FF, Li YM. Role of gut microbiota in the development of insulin resistance and the mechanism underlying polycystic ovary syndrome: A review. *Journal of Ovarian Research*. 2020; 13(1):73. [PMID] [PMCID]

- [26] Norman R, Wu R, Stankiewicz MT. Polycystic ovary syndrome. *The Medical Journal of Australia*. 2004; 180(3):132-7. [DOI:10.5694/j.1326-5377.2004.tb05838.x] [PMID]
- [27] El Hayek S, Bitar L, Hamdar LH, Mirza FG, Daoud G. Poly cystic ovarian syndrome: An updated overview. *Frontiers in Physiology*. 2016; 7:124. [PMID] [PMCID]
- [28] Guarner F, Khan AG, Garisch J, Eliakim R, Gangl A, Thomson A, et al. World Gastroenterology Organisation Global Guidelines: Probiotics and prebiotics October 2011. *Journal of Clinical Gastroenterology*. 2012; 46(6):468-81. [DOI:10.1097/MCG.0b013e3182549092] [PMID]
- [29] Kaplanoglu H, Dinc E. Diameters and flow characteristics of forearm arteries in the preoperative period using doppler ultrasonography in healthy individuals. *Iranian Journal of Radiology*. 2018; 15(2):e12904. [DOI:10.5812/iranjradiol.12904]
- [30] Ahmadi S, Jamilian M, Karamali M, Tajabadi-Ebrahimi M, Jafari P, Taghizadeh M, et al. Probiotic supplementation and the effects on weight loss, glycaemia and lipid profiles in women with polycystic ovary syndrome: A randomized, double-blind, placebo-controlled trial. *Human Fertility*. 2017; 20(4):254-61. [PMID]
- [31] Rashad NM, Shal AS, Amin AI, Soliman MH. Effects of probiotics supplementation on macrophage migration inhibitory factor and clinical laboratory feature of polycystic ovary syndrome. *Journal of Functional Foods*. 2017; 36:317-24. [DOI:10.1016/j.jff.2017.06.029]
- [32] Arbex PM, de Castro Moreira ME, Toledo RCL, de Moraes Cardoso L, Pinheiro-Sant'ana HM, dos Anjos Benjamin L, et al. Extruded sorghum flour (*Sorghum bicolor* L.) modulate adiposity and inflammation in high fat diet-induced obese rats. *Journal of Functional Foods*. 2018; 42:346-55. [DOI:10.1016/j.jff.2018.01.010]
- [33] Zhang F, Ma T, Cui P, Tamadon A, He S, Huo C, et al. Diversity of the gut microbiota in Dihydrotestosterone-induced PCOS rats and the pharmacologic effects of Diane-35, probiotics, and Berberine. *Frontiers in Microbiology*. 2019; 10:175. [PMID] [PMCID]
- [34] Yurtdaş G, Akdevelioğlu Y. A new approach to polycystic ovary syndrome: The gut microbiota. *Journal of the American College of Nutrition*. 2020; 39(4):371-82. [PMID]
- [35] Gholizadeh Shamasbi S, Dehgan P, Mohammad-Alizadeh Charandabi S, Aliasgarzadeh A, Mirghafourvand M. The effect of resistant dextrin as a prebiotic on metabolic parameters and androgen level in women with polycystic ovarian syndrome: A randomized, triple-blind, controlled, clinical trial. *European Journal of Nutrition*. 2019; 58(2):629-40. [PMID]
- [36] Nasri K, Jamilian M, Rahmani E, Bahmani F, Tajabadi-Ebrahimi M, Asemi Z. The effects of synbiotic supplementation on hormonal status, biomarkers of inflammation and oxidative stress in subjects with polycystic ovary syndrome: A randomized, double-blind, placebo-controlled trial. *BMC Endocrine Disorders*. 2018; 18(1):21. [PMID] [PMCID]
- [37] Esmaeilinezhad Z, Babajafari S, Sohrabi Z, Eskandari MH, Amooee S, Barati-Boldaji R. Effect of synbiotic pomegranate juice on glycemic, sex hormone profile and anthropometric indices in PCOS: A randomized, triple blind, controlled trial. *Nutrition, Metabolism, and Cardiovascular Diseases*. 2019; 29(2):201-8. [PMID]
- [38] Samimi M, Dadkhah A, Haddad Kashani H, Tajabadi-Ebrahimi M, Seyed Hosseini E, Asemi Z. The effects of synbiotic supplementation on metabolic status in women with polycystic ovary syndrome: A randomized double-blind clinical trial. *Probiotics Antimicrob Proteins*. 2019; 11(4):1355-61. [PMID]

This Page Intentionally Left Blank